

14.1.5 Was: da's pas kras

Een bijenkolonie kan tot 2 kg was 📖 per jaar produceren. Om 1 kg was te produceren gebruiken ze 1 kg stuifmeel en 10 kg honing (equivalent van 30 kg nectar).

Jonge werksters tussen 12 en 18 dagen produceren was. Daarna kwijnen de wasklieren weg.

Wasraat wordt gemakkelijk aangetast door de wasmot. De larven die zich uit haar eitjes ontwikkelen, eten was. Berg raten daarom op in een goed sluitende kast of koffer.

Na 3 jaar worden broedraten donker en moeten ze vervangen worden door nieuwe. We smelten ze in een warmwaterbad, door middel van stoom of een zonnewassmelter.

Raat 📖, **wasraat**, **honingraat** of **bijenraat** zijn benamingen voor de platen die bijen uit was maken om stuifmeel, honing en/of eitjes in te deponeren. Gevulde cellen worden met een wassen dekseltje afgesloten.

De kleur van de bijenwas varieert met de bloemsoorten die bezocht zijn door de bijen maar wordt ook donkerder als de wasraten ouder worden.

De kokertjes bestaan uit op elkaar aansluitende zeshoekige cellen. Dit is de efficiëntste indeling, waarbij met het minste was de grootste nuttige capaciteit en stabiliteit verkregen wordt.

De afmetingen van een cel in een honingraat variëren tussen 2 en 5 mm.

De wasmot 📖 is een gevreesde parasiet van de bijenkorven. Zij heeft de breedste gekende gehoorfrequentie: van 20 tot 300 kHz. Een bevinding dat de rups plastic kan eten (2017, en verteren?) moet nog meer onderzocht en bevestigd worden.

14.1.5.1 Alternatieve folie: wasdoek

In veel huishoudens wordt nogal wat huishoudfolie (vershoudfolie, aluminiumfolie en/of plasticfolie) gebruikt om eten(sresten) enigszins te beschermen tegen bederf en uitdrogen, of vb. kaasgeurtjes bij het onderwerp te houden.

Heel handig, maar het is vooral weinig milieuvriendelijk afval voor éénmalig gebruik, dat bovendien in de praktijk ook niet gerecycleerd wordt. 📖

In de eerste helft van de vorige eeuw werd 'zilverpapier' 📖 niet van aluminium gemaakt, maar van een tinlegering genaamd stanniool (vandaar de Engelse benaming tinfoil). In Vlaanderen en Zuid-Nederland werd het ingezameld voor 'de missies'. De paters Scheutisten beweren dat het gesmolten werd voor hergebruik. Maar er is geen spootje van bewijs voor dit verhaal.

Een al eeuwen bruikbaar alternatief voor cellofaan en aluminiumfolie is een Bee's wrap 📖 of bijenwasdoek 📖. Een natuurlijk en milieuvriendelijk product. En zonder risico's op weekmakers e.d. die van het plastic naar ons voedsel migreren.